

Sygnatura akt II AKa 369/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2024 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Cezariusz Baćkowski

Sędziowie: SA Jerzy Skorupka (spr.)

SA Robert Zdych

Protokolant: Anna Konieczna

przy udziale Joanny Bandzwołek prokuratora Prokuratury (...) we W.

po rozpoznaniu 8 maja 2024 r.

sprawy Ł. W.

oskarżonego art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 20 czerwca 2023 r. sygn. akt III K 250/22

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zwalnia oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a poniesionymi wydatkami obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w wyroku z dnia 20 czerwca 2023 r., III K 250/22 uznał Ł. W. za winnego popełnienia czynu z art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK w zw. z art. 12 KK, za co wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 50 zł każda.

Wyrok zaskarżył w całości obrońca oskarżonego adw. M. M. zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że oskarżony ustalił plan doprowadzenia R. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;
- niesłuszne zastosowanie przepadku korzyści osiągniętej z popełnionego przestępstwa, gdy zgodnie z art. 45§1 KK wydanie orzeczenia było niemożliwe, gdyż kwota jaka Ł. W. osiągnął z przestępstwa podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub jego następcom prawnym.

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez przyjęcie, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona sprawstwa polecającego do przestępstwa z art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK i wymierzenie mu kary roku pozbawienia wolności oraz o uchylenie orzeczenia o przepadku.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna, gdyż sąd pierwszej instancji nie popełnił błędów wskazanych w skardze. Przeciwnie, prawidłowo ocenił dowody ujawnione na rozprawie głównej, na podstawie których ustalił fakty istotne dla rozstrzygnięcia o winie oskarżonego, odpowiadające tym dowodom. Sąd prawidłowo ocenił też zachowanie oskarżonego oraz orzekł przepadek uzyskanych przez niego bezprawnych korzyści.

Zważyć również należy, że żądanie ustalenia przez sąd odwoławczy, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona sprawstwa polecającego do przestępstwa oszustwa, budzi uzasadnioną wątpliwość co do tego, czy mieści się w gravamen, które przysługuje obrońcy. Sąd meriti przypisał wszak oskarżonemu działanie w formie współsprawstwa, gdy skarżący domaga się ustalenia, że było to sprawstwo polecające, co wymagałoby dokonania ustaleń niekorzystnych dla oskarżonego. Sąd odwoławczy dostrzega, że w uzasadnieniu skargi został sformułowany odmienny wniosek odwoławczy. Mianowicie, o ustalenie, że oskarżony udzielił pomocy psychicznej do oszustwa popełnionego przez M. W. i M. K.. Takie żądanie jest dopuszczalne i mieści się w granicach gravamen przysługującego obrońcy oskarżonego. Mając to na względzie, sąd odwoławczy przyjął, że prawidłowym wnioskiem odwoławczym jest ten, który został sformułowany w uzasadnieniu skargi i ten wniosek poddał ocenie.

Przechodząc do szczegółowych uwag należy zważyć, że na rozprawie w dniu 15 listopada 2022 r. M. K. wyjaśnił, że plan oszukania R. B. wymyślił M. W., który poprosił Ł. W., aby znalazł osobę, która ma firmę samochodową dla uwiarygodnienia oszustwa. Ten zgodził się i wskazał na M. S., który wcześniej handlował dopalaczami z W.. M. S. sporządził listę samochodów, które M. K. przedstawił R. B.. Następnie wszyscy uzgodnili, że pieniądze z oszustwa weźmie M. W. i zainwestuje je. Ł. W. miał uzyskać 10.000 euro (s. 7 protokołu rozprawy). Natomiast na pytanie przewodniczącego składu orzekającego jaka była rola Ł. W. w planie oszustwa, M. K. wyjaśnił, że wiedział on, że S. handluje samochodami i posiada do sprzedania auta, którymi był zainteresowany B.. Ponieważ S. bał się W., to Ł. W. namówił S. do udziału w oszustwie. Miał za to uzyskać 10.000 euro (s. 8 protokołu rozprawy).

Na rozprawie w dniu 25 października 2022 r. Ł. W. wyjaśnił zaś, że M. W. wymyślił plan jak odzyskać od B. 200.000 zł. Plan polegał na podstawieniu osoby z Polski, która miała przedstawić ofertę kupna samochodów na kwotę około 50.000-60.000 Euro. Oskarżony W. zaproponował M. S., którego znał, aby on przedstawił tę ofertę. S. zgodził się, za co miał otrzymać 20.000 zł. Według oskarżonego, plan polegał na tym, że S. miał przedstawić ofertę kupna samochodów, a B. miał przelać na podane mu konto 60.000 Euro. Tak też się stało (s. 3 i 4 protokołu rozprawy).

W świetle tych dowodów, niezasadne jest twierdzenie apelacji, że oskarżony Ł. W. nie współdziałał w oszukaniu R. B. w formie współsprawstwa, a jedynie w formie pomocnictwa psychicznego. Wyrwany z kontekstu fragment wypowiedzi M. S. nie może stanowić podstawy do ustalenia treści oszukańczego porozumienia i roli w tym planie Ł. W.. Dopiero ocena wszystkich dowodów ujawnionych na rozprawie głównej daje podstawę do dokonania takich ustaleń. Z wyjaśnień oskarżonego oraz M. K. jasno zaś wynika, że Ł. W. brał udział w uzgodnieniu planu oszukania R. B.. Jego rola polegała na przekonaniu M. S., aby przystąpił do planu i zaoferował pokrzywdzonemu do sprzedania samochody. Ł. W. w porozumieniu z M. K., M. W. i M. S. dopuścił się więc oszustwa na rzecz R. B., co zasadnie ustalił sąd pierwszej instancji. Stąd zarzut apelacji należy ocenić jako niezasadny.

Bezzasadny jest również drugi zarzut. Przede wszystkim należy zważyć, że w apelacji nie kwestionuje się, że oskarżony osiągnął z popełnienia przestępstwa korzyść w wysokości 5000 zł. W takim układzie, bezprawna korzyść powinna ulec przepadkowi stosownie ogólnej zasady, że „Nikt nie powinien czerpać korzyści z nieprawości” (Ex malitia nemo commodum habere debet), „Z bezprawia nie rodzi się korzyść” (Commodum ex iniuria non oritur) albo „Nikt nie powinien stać się bogatszym kosztem krzywdy drugiego” (Nemo cum damno alterius locupletior fieri debet).

W apelacji nie kwestionuje się również ustalenia, że pokrzywdzony B. nie żyje i nie są znani jego wstępni i zstępni oraz inni spadkobiercy, ani tego, że wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 3.10.2017 r. III K 168/17, którym skazano M. W., M. K. i M. S. za przestępstwo z art. 286§1 KK polegające na oszukaniu R. B., orzeczono na rzecz pokrzywdzonego odszkodowanie w wysokości 60.000 Euro.

W takim stanie rzeczy okoliczność, że w przyszłości może ujawnić się spadkobierca R. B. nie stanowi przeszkody do orzeczenia przepadku 5000 zł na podstawie 5000 zł. Jeżeli taki spadkobierca ujawni się, będzie mu przysługiwało roszczenie do skarbu państwa o zwrot 5000 zł. Przede wszystkim jednak, uzyska on odszkodowanie należne na podstawie wyroku III K 168/17.

W świetle tych uwag, orzeczono jak na wstępie.

<i>SSA Robert Zdych</i>	<i>SSA Cezariusz Baćkowski</i>	<i>SSA Jerzy Skorupka</i>
--------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------